

ESS-IP-hanke (Ekosysteemipalveluiden kehittäminen ja integrointi muihin hallinnon ja elinkeinotoiminnan aloihin)

MH § 67

Kainuun liitto hakee hanketta koordinoivana organisaationa Interreg EUROPE -ohjelman rahoitusta myöhemmin tänä vuonna avautuvassa ohjelman haussa hankkeelle ESS-IP (Ekosysteemipalveluiden kehittäminen ja integrointi muihin hallinnon ja elinkeinotoiminnan aloihin).

Tiivistelmä ESS-IP -hankkeesta

Ekosysteemipalveluilla tarkoitetaan luonnon tuottamia aineellisia ja aineettomia hyötyjä ihmiselle. Ekosysteemipalvelut voidaan jakaa neljään luokkaan: tuotanto-, ylläpito-, sääntely- ja kulttuuripalveluihin. Luonnon tarjoamia tuotantopalveluja ovat luonnosta saatavat hyödykkeet, kuten esimerkiksi raaka-aineet, makea vesi, energia ja ravintokasvit. Ylläpitopalveluihin kuuluvat esimerkiksi yhteyttäminen, veden ja ravinteiden kierto sekä maaperän muodostuminen. Sääntelypalveluihin lukeutuvat ilmaston sääntely sekä ilman ja veden puhdistaminen. Kulttuuripalveluna luonto tarjoaa mahdollisuuden esimerkiksi virkistykseen ja esteettisyyden sekä henkisen ja fyysisen hyvinvoinnin kokemuksiin. Kaikki ekosysteemipalvelut tarjoavat suuria elinkeinollisia mahdollisuuksia ja ovat keskeinen osa biotaloutta.

ESS-IP -hankkeessa ekosysteemipalveluiden kehittäminen ja integrointi muihin hallinnon ja elinkeinotoiminnan aloihin perustuu hyvää tieteelliseen tutkittuun tietoon, joka osoittaa missä ekosysteemipalveluita tuotetaan, missä niitä on ja miten eri elinkeinot sekä suunnitelmat ja hankkeet vaikuttavat niihin. Tämän kaltaista tietoa ei ole riittävästi, se on puutteellista eikä sitä ole riittävästi hyödynnetty päätöksenteossa. ESS-IP -hankkeen kumppanit ovat tunnistaneet ekosysteemejä koskevan tiedon vajavaisuuden ja vähäisen hyödyntämisen päätöksenteossa sekä puutteellisen integroimisen yhteiskunnalliseen suunnitteluun. Hankkeessa kehitetään monipuolista kriteeristöä pääksenteon perustaksi sekä toimintamallia arvioida suunnitelmien, päätösten ja elinkeinojen vaikutuksia ekosysteemipalveluihin. Tavoitteena on aikaansaada päätöksiä, joiden kautta ekosysteemipalveluista saadaan suurin mahdollinen taloudellinen hyöty kestävän kehityksen periaatteet huomioiden. ESS-IP -hankkeen kumppaneihin kuuluu seitsemän alueellista ja neljä asiantuntijakumppania Suomesta (Kainuu), Kreikasta, Irlannista, Italiasta, Latviasta, Puolasta ja Ruotsista.

ESS-IP-hankkeen kokonaistavoite on hyvien käytäntöjen vaihdon ja

politiikkojen omaksumisen kautta parantaa ekosysteemipalveluiden tuotteistamista ja integrointia muihin hallinnon ja elinkeinotoiminnan aloihin, erityisesti sinne, missä nykyiset ja/tai suunnitellut kehittämispaineet ovat vahvimmat. Päätuotoksena ovat toimintasuunnitelmat, jotka saadaan valmiiksi ja hyväksytyksi hankkeen 1. vaiheen loppuun mennessä (3 vuoden kuluessa) ja pannaan toimeen vaiheen 2. aikana (viimeisen 2 vuoden kuluessa). Toimintasuunnitelmat luovat alueille parempaa maankäytön suunnittelua, kasvua ja uusia työpaikkoja. Nämä toteutuvat ekosysteemipalveluiden tarjoamien mahdollisuuksien ja niihin liittyvien investointikohteiden paremman tunnistamisen kautta. Yleisesti projekti lisää investointeja ekosysteemipalveluihin ja ekosysteemipalveluiden parempaa ymmärrystä Hanke linkittää ekosysteemien suojelun käyttäjäarvoihin ja yhteen sovittaa ympäristönsuojelun ja ekosysteemipalveluiden taloudellisen hyödyntämisen.

ESS-IP -hanke ja sen tuloksena syntyvät toimintasuositukset ja kehittämisohjelma hyödyttävä Kainuun maakuntaa monin tavoin: Biotalouskehittämisen: löydetään ja kehitetään keinoja paremmin ja monipuolisemmin hyödyntää Kainuun metsien tarjoamia mahdollisuuksia paikallisesti. Erityisesti metsissä olevien ekosysteemipalvelujen taloudellinen hyödyntäminen ja lisä arvo monipuolistuu ja kasvaa merkittävästi. Tämä tukee Kainuu-ohjelmassa linjattuja biotalouden kehittämistavoitteita, jotka täsmentyvät tämän kevään kuluessa valmistuvassa Kainuun biotalousstrategiassa. ESS-IP –hanke tuo Kainuun biotalouden strategisten tavoitteiden toteuttamiseen kaivatua kansainvälisyyttä ja avaa tietä laajemmalla kv-yhteistyölle ja vien- nille.

Ekosysteemipalveluiden kehittämisen toimintasuunnitelmat: ekosysteemipalvelujen kartoittaminen Kainuussa ja ekosysteemipalveluiden tarjoamien mahdollisuuksien ja niihin liittyvien investointikohteiden parempi tunnistaminen. Projekti lisää investointeja ekosysteemipalveluihin ja linkittää ekosysteemien suojelun käyttäjäarvoihin sekä yhteen sovittaa ympäristönsuojelun ja ekosysteemipalveluiden taloudellisen hyödyntämisen.

ESS-IP –hanke toteuttaa Kainuu ohjelman ja Kainuun älykkään erikoistumisen strategian tavoitteita.

ESS-IP –hankkeen kumppanit:

Alueelliset kumppanit

Kainuun liitto

Metsäkeskus (Kainuu)

Lubelskie Voivodeship Lubelskin alue (Puola)

Cork lääninhallitus (Irlanti)

Jämtland lääninhallitus (Ruotsi)
 Länsi-Makedonian kehittämissyhtiö (Kreikka)
 Zemgale Planning Region Zemgale alueellinen suunnitteluyhtymä (Latvia)
 National Park Association of Cilento Kansallispuistojen yhdistys, Cilento (Italia)

Asiantuntijakumppanit

University of Padovan yliopisto (Puola)
 VU University of Amsterdam Amsderdamin yliopisto (Hollanti)
 Kainuun Etu Oy

Projektin budjetti (arvio)

		Budjetti	Rahoituslähteet			
			EU		KANSALLINEN / OMA	
	KOKONAISUUS	€2 590 440,60	EU 85%	EU 75%	Own 15%	Own 25%
1	Kainuun liitto	€339 783,45	€288 815,94		€50 967,52*	
2	Metsäkeskus (Kainuu)	€295 542,25	€251 210,92		€44 331,34*	
3	Lubelskie Voivodeship	€209 577,45	€178 140,84		€31 436,62	
4	Corkin lääni	€281 142,25	€238 970,92		€42 171,34	
5	Jämtlandin lääni	€281 142,25	€238 970,92		€42 171,34	
6	Länsi-Makedonian kehittämissyhtiö	€209 577,45	€178 140,84		€31 436,62	
7	Zemgale alueellinen suunnitteluyhtymä	€209 577,45	€178 140,84		€31 436,62	
8	Kansallispuistojen yhdistys, Cilento	€209 577,45	€178 140,84		€31 436,62	
9	Padovan yliopisto	€172 221,45	€146 388,24		€25 833,22	
10	Amsterdamin yliopisto	€175 205,65		€131 404,24		€43 801,41
11	Kainuun Etu Oy	€207 093,45	€176 029,44		€31 064,02*	
		€2 590 440,60	€2 052 949,70	€131 404,24	€362 285,24	€43 801,41

*Kainuun liiton, Metsäkeskuksen (Kainuu) ja Kainuun Etu Oy:n omarahoitukseen saadaan 70 % TEM:n tukea.

Projektin kesto
 Vaihe 1: 1.1.2016 – 31.12.2018
 Vaihe 2: 1.1.2019 – 31.12.2020

Lisätietoja antaa aluekehitysasiantuntija Jouni Ponnikas, p. 040 574 0804 tai maakuntajohtaja Pentti Malinen, p. 044 797 0197 tai etunimi.sukunimi@kainuu.fi.

Maakuntajohtajan ehdotus:

Maakuntahallitus merkitsee tiedoksi hankesuunnitelman ja evästää hankkeen jatkovalmistelua sekä antaa Kainuun liitolle valtuudet val-

mistelun jatkamiseen sekä hankehakemuksen ja vastinraahakemuksen jättämiseen.

Maakuntahallitus:

Hyväksyi.
